ZPRAVODAJ

z Přibyslavic a Radoškova

Páté vydání 10-11/2019
Vychází 1. října 2019

Milé čtenářky, milí čtenáři,

v ruce držíte další číslo zpravodaje, které vám opět přináší zprávy o dění v naší obci. Kromě obvyklých ohlédnutí za zářijovými událostmi, zpráv z jednání zastupitelstva a pozvánek na pravidelné pohybové kroužky pro naše děti se věnujeme tématu památky na statečné občany naší obce, kteří padli za oběť světovým válkám nebo totalitnímu režimu po roce 1948 a které společně uctíme slavnostním odhalením pamětní desky. Akce se uskuteční již tuto sobotu 5. října u radoškovské sokolovny.

Slunečné a klidné podzimní dny vám přeje

Zuzana Kozlová

ZPRÁVY Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Vážení spoluobčané,

na veřejném jednání Zastupitelstva obce, které proběhlo dne 5. srpna 2019, byla schválena „Smlouva o dílo II/602, III/3798 Přibyslavice“ se společností M-SILNICE a.s. Tato smlouva se týká stavebních objektů, které budou v rámci stavby „Rekonstrukce silnic II/602 a III/3798 Přibyslavice – průtah, zvýšení dopravní bezpečnosti" financovány obcí. Mimo jiné se jedná o demolici přístřešků autobusových zastávek, výstavbu chodníku u silnic II/602 a III/3798 a vybudování napojení místních komunikací na silnici III/3798 a veřejného osvětlení. Cena díla bez DPH je cca 6,7 milionu Kč. Obec Přibyslavice na tuto stavbu získala z Integrovaného regionálního operačního programu – Dopravní infrastruktura dotaci v celkové výši 5,7 mil. Kč. V tomto případě se jedná se o maximální výši dotace s udržitelností 5 let.

Z důvodu zahájení výše zmíněné stavby došlo ke změně dopravní obslužnosti v obci. Od středy 18. září 2019 do 15. prosince 2019 je plně uzavřena silnice č. III/3798 na ulici Radoškovská v úseku od státní silnice II/602 po křižovatku s ulicí Mistrovskou. Objížďka je vedena přes Svatoslav a Velkou Bíteš. Od stejného data je provoz na státní silnici č. II/602 v úseku výstavby řízen semaforem. Detailní informace o úpravě provozu lze najít na stránce https://www.pribyslavice.net/aktuality/vyluka-v-obci-pribyslavice-od-1892019-do-15122019.

Autobusová zastávka Přibyslavice, Obecní úřad pro linku 411 je přemístěna na spojnici ulic Radoškovská a Zahrádky. Spoje linky 411 pravidelně jedoucí z Velké Bíteše přes Přibyslavice do Svatoslavi (resp. do Deblína) jsou vedeny v úseku mezi zastávkami Velká Bíteš, nám. a Přibyslavice, ObÚ obousměrným odklonem po silnici II/379 ve směru Křoví a Pánov (mimo tyto obce) a dále po silnici III/3798 přes Svatoslav a Radoškov do Přibyslavic. Dále pokračují přes Svatoslav do Deblína po své trase. Vybrané spoje jsou ukončeny nebo výchozí již v zastávce Přibyslavice, ObÚ (případně Přibyslavice, Radoškov).

Autobusové zastávky na státní silnici II/602 jsou přemístěné ke sjezdu do vesnice mezi zahradami vedoucím k restauraci Salajka. Jízdní řád linky 401 se nezměnil.

Bližší informace o uspořádání veřejné dopravy v rámci IDS JMK a aktuální jízdní řád linky 411 naleznete na https://www.idsjmk.cz/#lock28322.

Během uplynulých měsíců byla dokončena další etapa revitalizace rybníka, jejíž součástí byly terénní úpravy litorálních zón a jejich osázení, vysazení stromů na hrázi rybníka a instalace laviček. V nejbližších dnech dojde k osazení zábradlí a k posledním terénním úpravám.

Na veřejném zasedání Zastupitelstva obce byla také schválena dotace pro spolek TJ Sokol Přibyslavice ve výši 95 tisíc Kč. Tato dotace by měla pokrýt náklady na následující provozní a projektové činnosti:

- údržbu, opravu a provoz sokolovny v Přibyslavicích (20 tisíc Kč) a
- přípravy podkladů pro žádost o dotaci z Jihomoravského kraje, uhrazení spoluúčasti na dotaci,

přípravné projektové práce a případné další neočekávané náklady spojené s krajskou dotací – to vše v souvislosti se sokolovnou v Radoškově (75 tisíc Kč).

Za zastupitele Přibyslavic

Jana Pavlů

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

STALO SE...

Přibyslavické plavení – závod plavidel

Poslední prázdninovou neděli úspěšně proběhl na revitalizovaném rybníce první ročník závodu plavidel. I přes menší počet přímých účastníků byla týmová a divácká podpora značná. Závodu se zúčastnily tři týmy – Kremrolky, Zmrzlinky a Sklepníci, které na svých plavidlech musely projet předem vytyčenou trasu. Závěrem akce byl přítomným představen vodník, který bude instalován v prostoru hráze. Jeho jméno může být námětem dalšího ročníku. K dobré náladě přispělo nejen následné občerstvení, ale i příznivé počasí. Veliké díky patří spoluorganizátorům Chase Přibyslavice a také divákům za vytvoření soutěžní atmosféry.

Iva Hadašová

Nohejbalový turnaj 2019

V sobotu 14. září proběhl čtvrtý ročník nohejbalového turnaje. Tentokrát byl pořádán jako župní turnaj organizovaný Sokolem Přibyslavice pod záštitou župy Pernštejnské, které je náš Sokol součástí.

Na turnaj se dostavily pouze tři týmy (z toho jeden z Přibyslavic). Částečně byla zřejmě na vině změna termínu krátce před turnajem. Pokud bychom nechali původní termín, tak by pršelo a turnaj by se konat nemohl. Takto jsme turnaj uskutečnit mohli, ale některé týmy se již vzhledem ke změně nemohly dostavit. Ale o co bylo méně týmů, o to lepší audio-vizuální záznam z turnaje je k dispozici. Ten si můžete pustit na webových stránkách přibyslavického Sokola v sekci *galerie*.

Turnaj se hrál systémem každý s každým 2x. Dva nejlepší týmy si pak zahrály finále o 1. místo. Tentokrát vyhrál tým *Zoufalci*, který je díky tomu již dvojnásobným vítězem tohoto turnaje.

Na tomto místě bych rád poděkoval všem účastníkům turnaje a všechny bych vás chtěl pozvat na příští ročník, kde účast bude určitě větší.

Za TJ Sokol Přibyslavice

Jiří Fryč

ZE ŽIVOTA OBCE

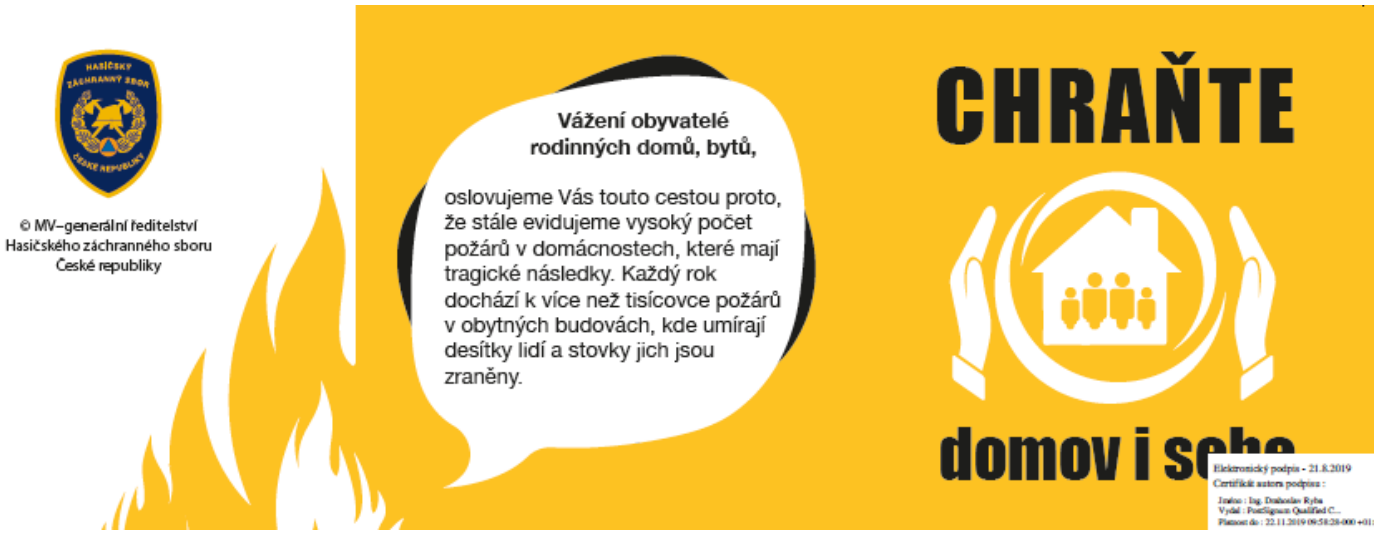

HISTORICKÉ OKÉNKO

První světová válka v Radoškově – část 4.

Rok 1918, poslední rok Velké války, začal stejně jako předchozí válečná léta plná utrpení a bídy. Na světových frontách umíraly tisíce vojáků, v zázemí panoval hlad, nemoci a beznaděj. Zatím nic nenasvědčovalo ukončení válečného konfliktu, teprve postupem času začala lidem svítat slabá naděje.

Pár měsíců před koncem války přišla do Radoškova další smutná zpráva. Dne 8. 6. 1918 padl v Itálii 36letý František Kolesa, chudý nádeník z Radoškova č. 39. Pohřben je daleko od domova v italském horském městečku Belluno.

V červenci se Radoškovští zúčastnili demonstrativní slavnosti Národního divadla ve Velké Bíteši, pořádané tamními spolky. Její součástí byla také manifestace za samostatnost československého státu. Slavnost navštívilo veliké množství lidí z celého bítešského okresu, město zaplnily zástupy pěších i plně naložené opentlené vozy. Na náměstí řečnili čeští poslanci, na blízkém *výletišti* Letné se zpívalo a tančilo. Skutečnost, že slavnost mohla proběhnout, byla jasnou známkou sílící bezmoci rakousko-uherské monarchie a předzvěstí jejího brzkého konce. Jen počasí lidem nepřálo, bouře a vydatný déšť po celý den komplikovaly hladký průběh akce.

Po návratu domů zažívali radoškovští občané opět neradostnou každodennost svého stále ještě válečného času. Drahota základních potřeb se vyšplhala na neuvěřitelnou výši a potraviny se prakticky nedaly sehnat jinak než „pod rukou". Úroda byla v tomto roce dost dobrá, lidé z ní však užitek neměli, protože většinu výnosů museli odevzdat armádě. Přesto školní rok 1918/19 začal stejně jako jindy dne 16. září. Do školy tentokrát nastoupilo 39 chlapců a 35 děvčat. Oproti předchozím letem dětí přibylo, protože se do Radoškova kvůli snadnější obživě přistěhovalo několik městských rodin. Všech 74 žáků se učilo v jednotřídce pod vedením jediného učitele a zároveň ředitele školy Karla Kotíka.

Několik týdnů po začátku školního roku, v měsíci říjnu, konečně došlo k události tak dlouho toužebně očekávané. Konec války, rozpad rakousko-uherské monarchie a vyhlášení samostatného Československa! Stalo se tak dne 28. 10. 1918. Celou zemí znělo nadšené provolání nově ustanoveného pražského Národního výboru: „*Lide československý, tvůj odvěký sen se stal skutkem...* "

V Radoškově se převratnou novinu jako první dozvěděl učitel Karel Kotík. Okamžitě přerušil vyučování, objasnil dětem význam události a poslal je domů se vzkazem, ať se rodiče i ostatní sousedé ihned dostaví do školy. Na tuto výzvu se rychle sešla ve školní učebně většina radoškovských občanů. Karel Kotík jim přečetl prohlášení samostatnosti československého národa a různé články na toto téma z právě došlých novin. Všichni jásali nad koncem války a náhlou, trochu nečekaně nabytou svobodou. Téhož dne večer pokračovalo veselí ve Velké Bíteši, kde byl *za všeobecného osvětlení oken* pořádán slavností průvod městem doprovázený zpěvem národních písní.

Hned po vyhlášení samostatnosti vznikaly v okresních městech nové správní orgány nazývané Národní rada. Protože Radoškov, stejně jako Přibyslavice, patřil do bítešského okresu, byl místní ředitel Karel Kotík zvolen členem Národní rady ve Velké Bíteši jako zástupce učitelů obecních škol. Současně také vykonával funkci druhého jednatele rady.

Téměř okamžitě po 28. 10. se začali chaoticky, neorganizovaně, ale nadšeně vracet vojáci domů. Také v Radoškově atmosféra zhoustla radostným očekáváním. Příbuzní Jana Karmazina, Františka Žáka a Františka Kolesy však už věděli, že se svých vojáků nedočkají. Marně čekaly na svoje syny i rodiny Čechova a Fritzova.

Rudolf Čech se narodil jako nemanželský syn do chudé rodiny uhlíře v Radoškově č. 20. Na frontu rukoval v pouhých 21 letech. Pravděpodobně zahynul už v prvním roce války. Místo ani datum úmrtí není známo, a protože Rudolf Čech nebyl nalezen mezi padlými ani přeživšími, prohlásil ho vojenský úřad za mrtvého. Stejný osud potkal také klempíře Leopolda Fritze z Radoškova č. 35. Narodil se ve Stránecké Zhoři, ale v dětství se přestěhoval s rodiči do Radoškova, kde jeho otec pracoval jako mlynář. V době vypuknutí války mu bylo 23 let a právě vykonával povinnou vojenskou službu v armádě. Musel proto okamžitě narukovat a pravděpodobně nepřežil rok 1915, protože od tohoto roku zůstává nezvěstný. Oficiálně prohlášen za mrtvého byl až dlouho po válce v r. 1939.

Ostatní radoškovští vojáci měli více štěstí a dříve nebo později ve zdraví dorazili domů.

Jako poslední se vraceli legionáři. Mnozí z nich se dostali do své vlasti až rok nebo dva po skončené válce. Tito stateční vojáci během války odmítli bojovat

za nenáviděné Rakousko-Uhersko, a proto dezertovali na stranu nepřítele, kde vstupovali do nově zformovaných vojenských útvarů, proslulých a legendárních Československých legií. Vstup do legií vyžadoval notnou dávku odvahu, protože dezerce se trestala smrtí. Legionáři tak riskovali životy nejen v každodenním boji na frontě, ale visela nad nimi i stálá hrozba dopadení a postavení před rakouský vojenský soud. Navíc v době vzniku legií nikdo nevěděl, jak válka skončí. Případné vítězství Rakouska by pro legionáře znamenalo doživotní pobyt ve vyhnanství, protože domů by se vrátit nemohli. Naštěstí skončila válka příznivě, a tak mohli lidé v novém Československu s nadšením a jásotem vítat svoje hrdiny.

Z radoškovských vojáků se stali legionáři tři muži – Karel Homoláč, Otto Homoláč a Josef Müller.

Bratři Homoláčovi pocházeli z významného radoškovského rodu svobodných sedláků, po staletí hospodařících na usedlosti č. 1. Starší z bratrů Karel rukoval hned na začátku války v r. 1914 ve svých 28 letech. Tehdy byl teprve tři měsíce ženatý s Marií Plockovou z Radoškova. Už na konci roku 1914 padl Karel Homoláč v Rusku do zajetí, odkud později přešel do dělostřelecké divize československých legií, působících na ruské frontě. Ke konci války se přihlásil do sibiřské armády, která bojovala s bolševiky na transsibiřské magistrále. Po válce vykonával Karel Homoláč funkci starosty Radoškova.

Mladšímu bratru Ottovi bylo v době vypuknutí války 22 let. Rukoval později a do legií vstoupil ke konci války. Bojoval ve francouzské armádě, rozpuštěné až roku 1919. Po návratu domů hospodařil Otto Homoláč na rodinném statku Radoškov č. 1., oženil se a založil rodinu. Pro svoji obec byl vždy přínosem, angažoval se také v místním Sokole, jehož byl spoluzakladatelem a mecenášem. Sokolské jednotě např. nezištně věnoval pozemek na stavbu sokolovny. Za 2. světové války se Otto Homoláč opět zapojil do odboje, jak mu velelo jeho svědomí i sokolské ideály. Nejprve působil v odbojové organizaci Obrana národa, později s celou rodinou ve slavné Radě tří gen. Luži, která měla na statku č. 1. svoje ústředí. Obě války celá rodina Homoláčova přežila beze ztrát na životě a zdraví, zlikvidovala ji však politická perzekuce po nástupu komunismu v roce 1948. Tehdy se Otto Homoláč náhle stal *osobou nežádoucí* a v obavě o svůj život se musel skrývat u příbuzných. Později se mu podařilo emigrovat do USA, kde v r. 1958 ve věku 66 let zemřel. Obě jeho dcery byly v r. 1949 odsouzeny a zatčeny. Mladistvá Otilie na 10 let a starší Vlasta na 20 let odnětí svobody. Manželku Annu poté vystěhovali ze statku, ten byl následně zkonfiskován, předán k užívání místnímu JZD a později prodán. Je smutné a děsivé, že tuto rodinu nezničili cizí nepřátele ve válečných konfliktech, ale vlastní lidé v době míru.

Poslední z trojice našich legionářů Josef Müller se narodil v Radoškově jako nemanželský syn *tulačce z Brna přišlé* a neznámému otci. Prožil krušné dětství opuštěného dítěte, jehož výchovu místo nezodpovědných rodičů musela zajišťovat obec. Do války narukoval hned na jejím začátku v roce 1914, ve svých 23 letech. Na konci téhož roku byl zajat v Karpatech a ze zajetí přešel k legiím bojujícím na ruské frontě. Z první světové války se šťastně vrátil domů, druhou světovou válku, v níž se opět zachoval jako hrdina, bohužel už nepřežil. Josef Müller byl v červenci roku 1942, ve věku 51 let, zavražděn nacisty v koncentračním táboře Mauthausen.

Všichni tito stateční muži si zaslouží nebýt zapomenuti, a proto je v jejich domovské obci Radoškově bude připomínat pamětní deska. Ke jménům spojených s 1. světovou válkou na ní přibude jméno Josefa Rosochateckého, obchodníka s dřívím, narozeného v Radoškově v r. 1910. Josef Rosochatecký byl po roce 1948 pronásledován pro své antikomunistické postoje. Jednoho večera o svých postojích vyprávěl doma rodině, pod oknem však tajně poslouchal soused, který ho udal. Následovalo zatčení a uvěznění na 10 měsíců. Po propuštění z vězení Josef Rosochatecký v obavě o svůj další osud raději emigroval do zahraničí, kde také dožil.

Od konce 1. světové války uplynulo letos už 101 let. V současnosti žijeme v míru a na události uvedené v článku můžeme pohlížet jako na vzdálené zajímavosti ze života našich předků. Neměli bychom ale zapomínat, že historie je pro nás také cenným zdrojem poučení pro naše dnešní životy. Říká se, že nepochopená historie se musí opakovat. Dnes i v minulosti bohužel často vidíme pravdivost tohoto rčení.

Lenka Rafaelová ***lenkaraf@gmail.com***

ZVEME VÁS...

Rádi bychom Vás pozvali na akci, která proběhne v sobotu 5. 10. 2019 v 15:00 hod. ve venkovním prostoru u sokolovny v Radoškově u příležitosti oslav Památného dne sokolstva. Kontext akce je historický, protože při této příležitosti obec Přibyslavice společně s naší tělocvičnou jednotou odhalí pamětní desku sokolům i dalším občanům naší obce, kteří se stali obětí světových válek a totality nastupující po roce 1948.

Vstup na akci je zdarma.
K dispozici bude občerstvení.

Program:
Začátek akce v 15:00.
Odhalení pamětní desky v 16:00.
Prezentace obnovy sokolovny v 17:00.
Vyhlášení veřejné sbírky na záchranu sokolovny v Radoškově.
Hudební program, volné diskuse a zábava.
Ukončení akce v 19:00.

Bohoslužba u kapličky sv. Františka

V neděli 6. října 2019 v 15 hod. se uskuteční bohoslužba u kapličky sv. Františka v Přibyslavicích za přítomnosti farního otce Bohumila Poláčka. Všichni jste srdečně zváni.

Iva Hadašová

Chasa Přibyslavice, z. s. srdečně zve děti na

Kroužek lidových tanečků neboli CHASIČKU

PRO KOHO:

Pro malé nadšence ve věku 5–15 let
se zájmem naučit se pár lidových (i jiných) tanců.

KDY A KDE:

Každé **úterý** od **17:00 do 18:30** na hasičce v Přibyslavicích.

První setkání se uskuteční v **úterý 1. září 2019**.

Moc se na vaši účast těšíme a doufáme, že bude co nejhojnější!!

TJ Sokol Přibyslavice zve dítka na

SPORTOVKY

- sportovní kroužek zaměřený na:
- rozvoj všeobecných pohybových a sportovních dovedností dětí
- míčové a kolektivní hry
- hravou a zábavnou formou
- cena: 300 Kč / pololetí

pro koho: kluci a holky od první do deváté třídy ZŠ
kdy: pravidelně každý pátek od 17:00 v přibyslavické sokolovně

TJ Sokol Přibyslavice zve sportovce na turnaj ve stolním tenise

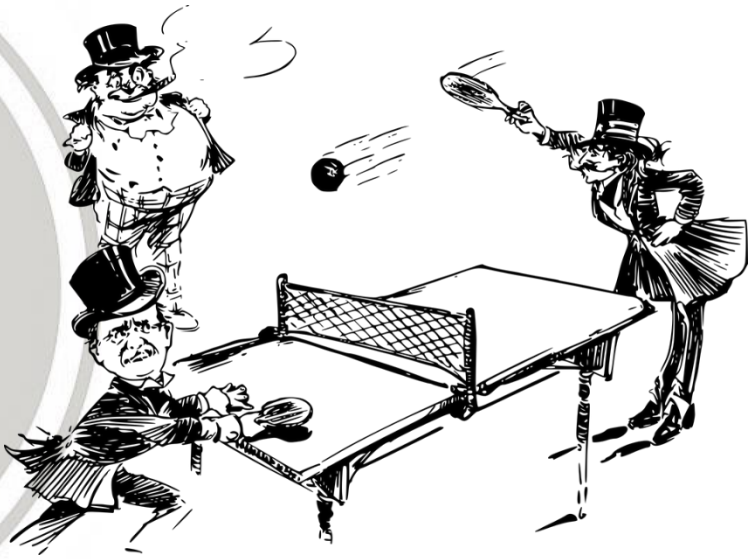

- kdy: sobota 9. listopadu od 16:00 (registrace)
- kde: sokolovna Přibyslavice
- kategorie: muži, ženy a čtyřhra

Občerstvení zajištěno

Zpravodaj P+R, 5/2019, *E-mail redakce*: zpravodajpr@seznam.cz, *Elektronická podoba zpravodaje na stránkách*: www.pribyslavice.net, *Šéfredaktorka*: Zuzana Kozlová, *Zástupce šéfredaktorky a grafické zpracování*: Ivan Varmuža, *Autoři článků*: Jiří Fryč, Iva, Hadašová, Martin Orator, Jana Pavlů, Lenka Rafaelová. *Zpravodaj byl vytištěn na náklady obce*.